

Bess, Mikkel; Borgensgaard, Pernille Valentin; Rasmussen, Thea Thalia luel

Research Report

Arbejdsmarkedet er i bedring efter historisk hårdt tilbageslag

Economic Memo, No. 13

Provided in Cooperation with:

Danmarks Nationalbank, Copenhagen

Suggested Citation: Bess, Mikkel; Borgensgaard, Pernille Valentin; Rasmussen, Thea Thalia luel (2020) : Arbejdsmarkedet er i bedring efter historisk hårdt tilbageslag, Economic Memo, No. 13, Danmarks Nationalbank, Copenhagen

This Version is available at:

<https://hdl.handle.net/10419/261814>

Standard-Nutzungsbedingungen:

Die Dokumente auf EconStor dürfen zu eigenen wissenschaftlichen Zwecken und zum Privatgebrauch gespeichert und kopiert werden.

Sie dürfen die Dokumente nicht für öffentliche oder kommerzielle Zwecke vervielfältigen, öffentlich ausstellen, öffentlich zugänglich machen, vertreiben oder anderweitig nutzen.

Sofern die Verfasser die Dokumente unter Open-Content-Lizenzen (insbesondere CC-Lizenzen) zur Verfügung gestellt haben sollten, gelten abweichend von diesen Nutzungsbedingungen die in der dort genannten Lizenz gewährten Nutzungsrechte.

Terms of use:

Documents in EconStor may be saved and copied for your personal and scholarly purposes.

You are not to copy documents for public or commercial purposes, to exhibit the documents publicly, to make them publicly available on the internet, or to distribute or otherwise use the documents in public.

If the documents have been made available under an Open Content Licence (especially Creative Commons Licences), you may exercise further usage rights as specified in the indicated licence.

DANMARKS NATIONALBANK

---

25. SEPTEMBER 2020 — NR. 13

Arbejdsmarkedet er i bedring efter historisk hårdt tilbageslag

---

Mikkel Bess*

Economist

ØKONOMI OG PENGEPOLITIK

mbes@nationalbanken.dk

Forfatterne er ansvarlige for synspunkterne og konklusionerne i dette memo. De afspejler ikke nødvendigvis Nationalbankens synspunkter og konklusioner.

Pernille Valentin Borgensgaard

Research Assistant

ØKONOMI OG PENGEPOLITIK

Thea Thalia Iuel Rasmussen

Research Assistant

ØKONOMI OG PENGEPOLITIK

*Forfatterne takker Morten Werner, Rasmus Rold Sørensen og Adrian Michael Bay Schmith for værdifulde inputs.

Arbejdsmarkedet er i bedring efter historisk hårdt tilbageslag

Resume

Dette Economic Memo giver en detaljeret karakteristik af udviklingen på det danske arbejdsmarked det seneste halve år og danner baggrund for Danmarks Nationalbanks analyse *Udsigter for dansk økonomi*, 23. september 2020.

Udbruddet af covid-19 resulterede i en brat opbremsning på det danske arbejdsmarked. Antallet af tilmeldte ledige steg med 54.000 personer på få uger, og 250.000 blev sendt hjem på lønkompensation.

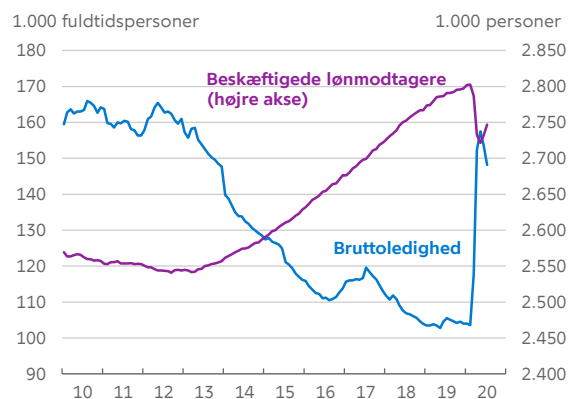
Aktiviteten på arbejdsmarkedet er steget over sommeren, og tages der højde for den almindelige sæsonudvikling, er antallet af tilmeldte ledige reduceret med 14.000 personer siden første fase af genåbningen.

Beskæftigelsen er ligeledes begyndt at stige, men op mod 24.000 job vurderes at være påvirket af myndighedernes restriktioner i begyndelsen af september.

Udbruddet af covid-19 og den delvise nedlukning af dansk økonomi medio marts har sat sit tydelige aftryk på det danske arbejdsmarked. Trods fremgang i beskæftigelsen i juni og juli var lønmodtagerbeskæftigelsen i juli 56.000 personer lavere end i februar, hvilket svarer til et fald på 2 pct. af den samlede beskæftigelse fra før udbruddet af covid-19, se figur 1. På samme tid er den registrerede ledighed steget med 45.000 fuldtidspersoner og var i juli på samme niveau som i slutningen af 2013.

Arbejdsmarkedet er hårdt påvirket af covid-19

Figur 1

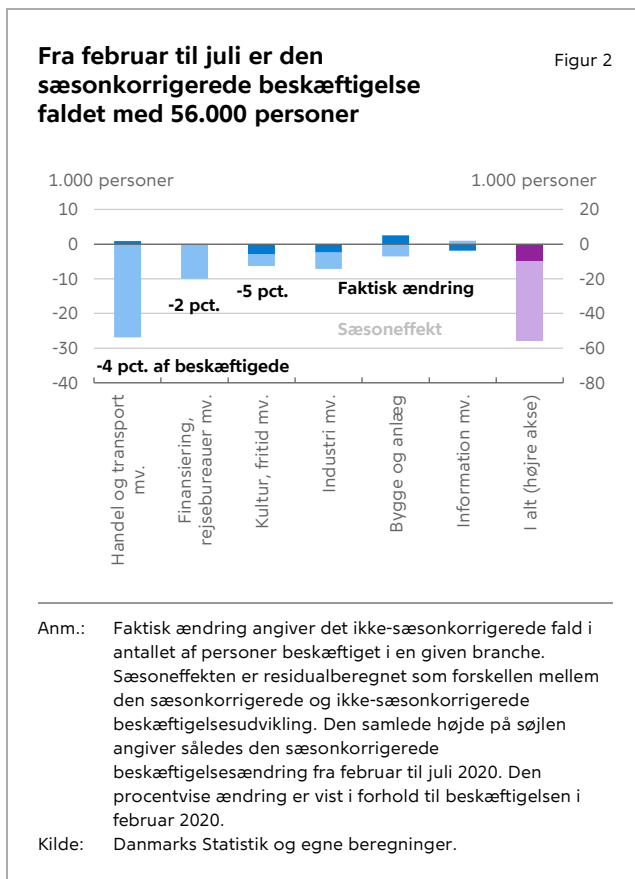
Anm.: Sæsonkorrigeret.
Kilde: Danmarks Statistik.

Til trods for den bratte opbremsning i realøkonomien har de økonomiske hjælpepakker, herunder lønkompensationsordningen, bidraget til at holde folk ude af ledighed. Ordningerne har dog også bidraget til at sløre billedet af den faktiske tilstand på arbejdsmarkedet.

Dette Economic Memo har derfor til formål at kaste et klarere lys over udviklingen på arbejdsmarkedet siden udbruddet af covid-19 og danner baggrund for Danmarks Nationalbanks analyse *Udsigter for dansk økonomi*, 23. september 2020.

Coronaramt sommersæson forklarer en del af den lave beskæftigelse

Krisens sundhedsmæssige karakter har resulteret i, at forskellige erhverv er påvirket i varierende grad: Visse virksomheder har haft tomme ordrebøger, andres har været fyldte, mens bl.a. detailhandelsvirksomheder var beordret lukket i april og dele af maj. Dette har udmøntet sig i forskelle i beskæftigelsesudviklingen mellem brancher, se figur 2.

Beskæftigelsen i handel- og transportbranchen, som bl.a. tæller hoteller, restauranter, detail samt luftrafik, er siden februar faldet med 26.000 personer og udgør næsten halvdelen af den samlede reduktion i den sæsonkorrigerede beskæftigelse. Branchen kultur og fritid er relativt hårdest ramt – målt i forhold til den samlede beskæftigelse i branchen – med et samlet beskæftigelsesfald på 5 pct.

Omtrent 80 pct. af den sæsonkorrigerede beskæftigelsestilbagegang fra februar til juli skyldes en mindre grad af sæsonbetonet beskæftigelse. Beskæftigelsen stiger typisk i sommerhalvåret, fx fordi aktiviteter i forbindelse med byggeri eller turisme tager til om sommeren. Den sæsonbetonede beskæftigelsesfremgang er i år udeblevet, formentlig på grund af fortsatte restriktioner, begrænset turisme samt generelt lavere økonomisk aktivitet.

Fortsatte restriktioner forklarer en tredjedel af tilbagegangen i beskæftigelsen

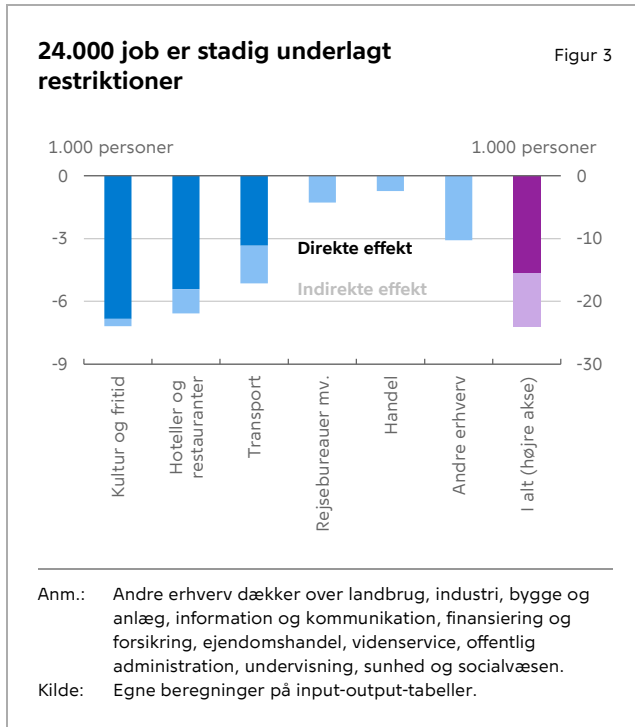
Folketinget besluttede i august at udskyde den planlagte fjerde fase af genåbningen, og der er den seneste måneds tid indført nye, midlertidige restriktioner i lokalområder med stigende smittespredning. Derfor er nogle brancher fortsat underlagt restriktioner og vil være præget af lav aktivitet i en periode.

På baggrund af beregninger foretaget på Danmarks Statistiks IO-tabeller skønnes det, at godt 24.000 job i begyndelsen af september fortsat var påvirket af de landsdækkende restriktioner pålagt af myndighederne.¹ De seneste restriktioner pålagt restaurations åbningstider vil betyde, at flere job ved udgangen af september reelt set er berørt.

Konkret vurderes det, at 15.500 job i begyndelsen af september var direkte påvirket af de landsdækkende restriktioner, mens yderligere 8.500 job indirekte var påvirket, se figur 3. Indirekte påvirkede job omfatter fx leverandører af lyd og lys til spillesteder, der er underlagt forsamlingsforbuddet. Som et groft skøn kan op mod 40 pct. af den tabte beskæftigelse således tilskrives fortsatte restriktioner.² Det resterende fald skal ses som en konjunktuel forringelse foranlediget af svagere indenlandsk efterspørgsel og svagere efterspørgsel fra Danmarks samhandelspartnere.

¹ Beregninger er lavet ud fra de generelle restriktioner og er derfor eksklusiv midlertidige lokale restriktioner. Se appendiks A.
² Personer omfattet af lønkompensationsordningen indgår i beskæftigelsesstatistikken. Job direkte påvirket af restriktioner har fortsat ret til lønkompensation efter d. 29. august.

Branchen kultur og fritid, som bl.a. tæller teatre og spillesteder, men også fitnesscentre og sportsforeninger, er hårdest ramt af restriktioner. Her skønnes det, at 7.200 job fortsat er påvirket af restriktioner.

Restriktioner i hotel- og restaurationsbranchen tæller bl.a. forbud mod, at natklubber holder åbent og begrænsninger for konferencecentre. Det skønnes, at restriktioner for hoteller og restauranter direkte påvirker 5.500 job, mens yderligere 1.000 job indirekte er påvirket.

Daglige ledighedstal viser bedring på arbejdsmarkedet

Under normale omstændigheder benyttes Danmarks Statistiks opgørelse over registrerede fuldtidsledige ofte som mål for arbejdsløsheden i Danmark. Denne statistik offentliggøres imidlertid med en vis forsinkelse, hvilket har gjort det attraktivt at benytte mere højfrekvente kilder til at følge udviklingen på arbejdsmarkedet i den aktuelle situation. I den forbindelse er Styrelsen for Arbejdsmarked og

Tidslinje for nedlukningen af dansk økonomi

Boks 1

11. marts: Pressemøde i Spejlsalen, hvor regeringen lukker dele af dansk erhvervs- og kulturliv

15. marts: Regeringen og arbejdsmarkedets parter præsenterer den første trepartsaftale, der bl.a. omfatter lønkompensationsordningen

18. marts: Regeringen præsenterer udspil til hjælpepakker, der skal holde hånden under dansk erhvervsliv

30. marts: Regeringen og arbejdsmarkedets parter styrker trepartsaftalen. Dette omfatter bl.a. en højere kompensationsgrad

18. april: Hjælpepakkerne til dansk erhvervsliv udvides. Det omfatter bl.a. forlængelse af nuværende kompensationsordninger samt muligheden for at få udbetalt indbetalt moms som et rentefrit lån

20. april: Første fase af den gradvise genåbning af dansk økonomi igangsættes. Liberale byerhverv får lov til at åbne

11. maj: Anden fase af den gradvise genåbning af dansk økonomi igangsættes, og omfatter bl.a. detailhandlen. Restauranter og cafeer åbner den 18. maj

5. juni: Præsentation af udfasning af hjælpepakker. Forlængelse af lønkompensationsordningen frem til den 29. august

8. juni: Tredje fase igangsættes. Forsamlingsforbuddet hæves til 50 personer

15. juni: Regeringen og en række af Folketingets partier præsenterer plan for genopretning af dansk økonomi, inklusiv sommerpakken 2020

8. juli: Kompensationsordningen for virksomheders faste omkostninger ophører. Ny målrettet ordning med udløb den 31. august. Forsamlingsforbuddet hæves til 100 personer

8. august: Kompensationsordningen for selvstændige og freelancere ophører

14. august: Åbningstiden for restauranter udvides til kl. 02. Den planlagte hævnning af forsamlingsforbuddet udskydes

28. august: Regeringen og en række af Folketingets partier er enige om at forlænge en række kompensationsordninger for de dele af dansk erhvervs-, kultur- og idrætsliv, der fortsat er direkte eller indirekte berørt af restriktioner

29. august: Lønkompensationsordningen ophører. Ny trepartsaftale for arbejdsfordelingsordning

18. september: Forsamlingsforbuddet sænkes til 50 personer og restauranter skal holde lukket fra kl. 22. Ny kompensationsordning for restauranter søsættes

¹ Kilde: Finansministeriet, Erhvervsministeriet, Kulturministeriet og Politiet.

Rekruttering begyndt at offentliggøre den daglige udvikling i antallet af registrerede ledige. Det giver mulighed for at følge udviklingen på arbejdsmarkedet i realtid.

Som en konsekvens af udbruddet af covid-19 og den delvise nedlukning af dansk økonomi steg antallet af registrerede ledige med mere end 45.000 personer i løbet af de første uger af nedlukningen, se figur 4 til venstre.

Ved igangsættelsen af første fase af den gradvise genåbning var antallet af registrerede ledige fortsat cirka 45.000 personer højere end før nedlukningen. I et kontrafaktisk forløb baseret på den historiske udvikling i ledigheden fra 2015-2019 falder ledigheden i samme periode med 9.000 personer. Det indikerer, at den registrerede ledighed reelt steg med 54.000 personer fra begyndelsen af marts til midten af april som følge af covid-19.

En stor del af sommerens fald i ledigheden forklares af sæsonmønstre

I midten af september var antallet af registrerede ledige cirka 25.000 højere end før nedlukningen af dansk økonomi. Det er et fald på knap 30.000

personer i forhold til det højeste registrerede antal ledige i perioden.

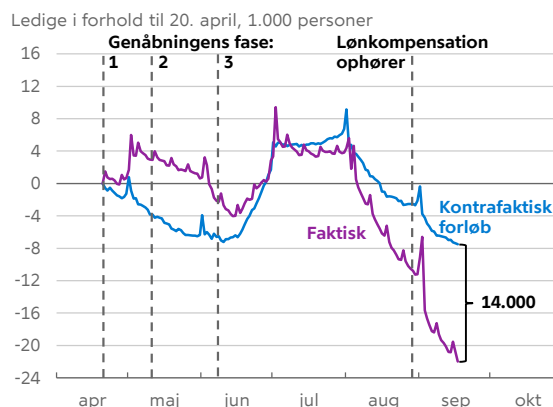
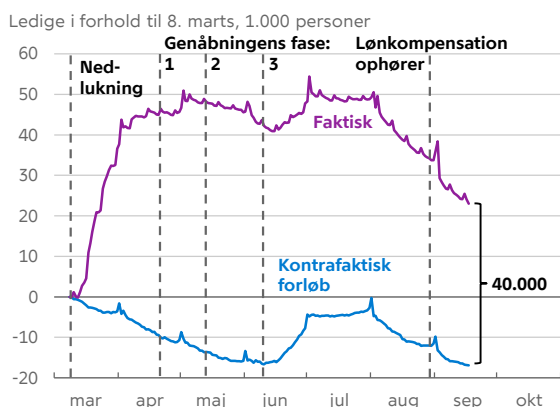
Man skal imidlertid være påpasselig med at fortolke for meget på den faktiske ændring i de daglige ledighedstal, fordi ledigheden udviser betydelige sæsonudsving. Den faktiske registrerede ledighed falder normalt i løbet af foråret og sommeren. Tages der ikke højde for dette, vil udviklingen i antal tilmeldte ledige over sommeren tegne et mere positivt billede af udviklingen end, hvad der er retvisende.

De enkelte genåbningsfaser har ikke resulteret i fald i den registrerede ledighed. I perioden mellem første og tredje genåbningsfase steg antallet af registrerede ledige derimod yderligere med cirka 9.000 personer i forhold til et kontrafaktisk forløb beregnet på baggrund af den historiske udvikling i antal tilmeldte, se figur 4 til højre.

Over sommeren har arbejdsmarkedet imidlertid udviklet sig mere positivt, og i forhold til det kontrafaktiske forløb er antallet af tilmeldte ledige i midten af september reduceret med 14.000 personer siden første fase af genåbningen af dansk økonomi,

Den registrerede ledighed steg kraftigt under nedlukningen, men er siden delvist reverseret

Figur 4

Anm.: Ikke sæsonkorrigeret. På grund af efterregistreringer kan tallene ændre sig. Tilmeldte ledige omfatter personer, der har meldt sig ledige på Jobnet, og kan også omfatte personer, som ikke nødvendigvis er ydelsesberettiget på tidspunktet for tilmeldingen eller på et efterfølgende tidspunkt. Personer omfattet af arbejdsfordeling eller anden form for supplerende arbejdsmarkedsunderstøttelse er indeholdt i statistikken. Venstre figur: antallet af registrerede ledige i forhold til bestand 8. marts. Højre figur: antallet af registrerede ledige i forhold til bestand 20. april. Kontrafaktisk forløb er beregnet på baggrund af den gennemsnitlige relative udvikling i antal tilmeldte ledige i perioden 2015-2019. Seneste observation: 17. september 2020.

Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering og egne beregninger.

se figur 4 til højre.

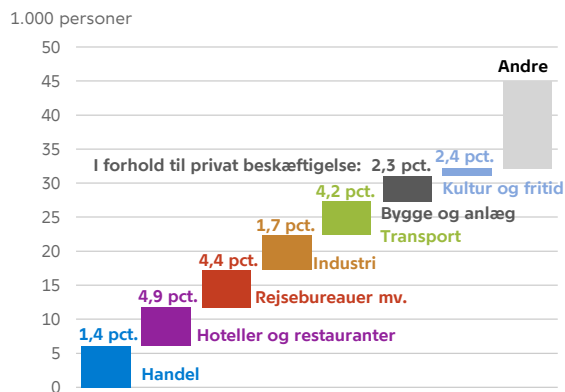
I midten af september er antallet af tilmeldte ledige således omtrent 40.000 personer højere end i fravær af covid-19.

Personer med job ved hoteller, restauranter eller rejsebureauer meldte sig ledige

Især personer med seneste ansættelse inden for hoteller og restauranter samt rejsebureauer meldte sig ledige i de første uger af nedlukningen. Antallet af registrerede ledige med seneste ansættelse i hver af de to brancher steg med henholdsvis 5.700 og 5.500 personer, svarende til 4,9 og 4,4 pct. af den private beskæftigelse i branchen, se figur 5. Antallet af registrerede ledige med seneste ansættelse i transportbranchen steg i samme periode med 5.000 personer, svarende til 4,2 pct. af den private beskæftigelse i branchen.

I begyndelsen af nedlukningsperioden meldte relativt flest med tilknytning til hotel- og restaurationsbranchen sig ledige

Figur 5

Anm.: Stigning i antal tilmeldte ledige fra 8. marts til 19. april med seneste ansættelse i den givne branche i forhold til privat lønmodtagerbeskæftigelse i 4. kvartal 2019. Andre omfatter: information og kommunikation, finansiering og forsikring, ejendomshandel og udlejning, vidensservice, offentlig administration, forsvar og politi, undervisning, sundhed og socialvæsen, andre serviceydelser mv.

Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Antallet af tilmeldte ledige med seneste beskæftigelse i nogle brancher har ændret sig betydeligt siden medio april. Eksempelvis er antallet

af tilmeldte ledige med sidste ansættelse inden for bygge og anlæg ved udgangen af august lavere end før den delvise nedlukning af dansk økonomi. Det er imidlertid svært at skelne den umiddelbare forbedring i tallene for tilmeldte ledige fra effekter af en gunstig konjunkturlig udvikling i branchen kontra normale sæsoneffekter, der fx tilsiger, at antallet af byggeprojekter er størst i sommerhalvåret.

Sammensætningen af den abrupte stigning i ledigheden er afgørende for, hvor hurtigt ledigheden igen kan nedbringes. Rozsypal (2020)³ finder på baggrund af danske data, at jobomsætningen inden for en række af de mest berørte brancher, herunder hotel- og restaurationsbranchen, er højere end i resten af økonomien. Ligeledes finder personer med seneste ansættelse i disse brancher hurtigt nyt arbejde relativt til den gennemsnitlige lønmodtager, uafhængigt af om ansættelsen er i en anden branche. Det tegner et billede af, at personer ramt af ledighed i disse brancher relativt hurtigt kan finde tilbage i beskæftigelse.

Samme studie finder imidlertid tegn på, at personer tidligere ansat i transportbranchen har sværere ved at blive ansat i andre brancher, og at deres ledighedsforløb generelt er længere end et gennemsnitligt forløb.

Flest lavtuddannede står stadig i ledighedskøen

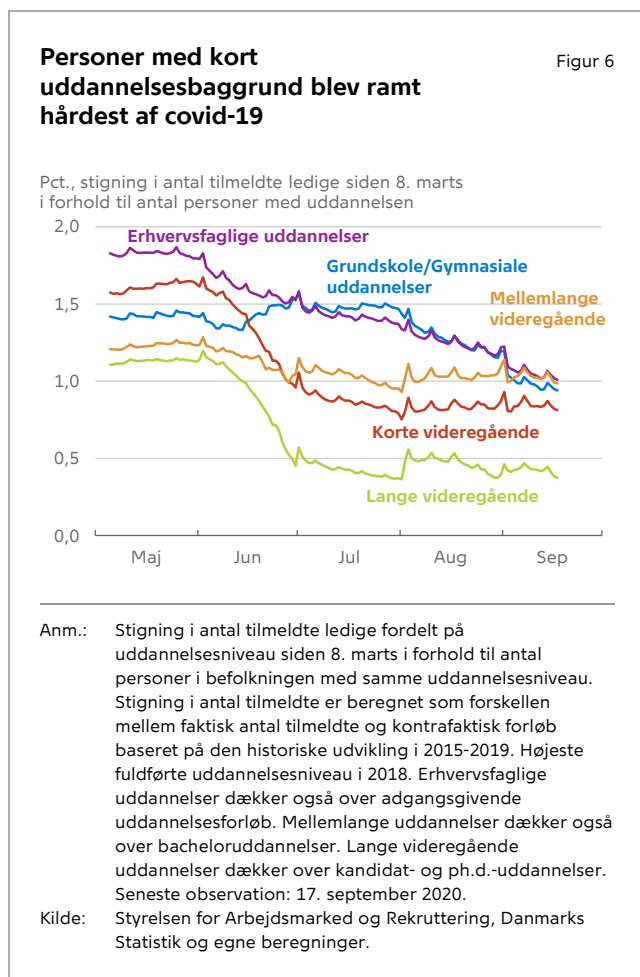
Trods genåbningen af dansk økonomi står 40.000 flere personer fortsat i ledighedskøen som følge af covid-19. Ud af disse er personer med kort uddannelsesbaggrund overrepræsenteret. Antal tilmeldte personer med en grundskole/gymnasial uddannelse eller erhvervsuddannelse er i midten af september henholdsvis 13.500 og 12.000 højere end et scenario uden covid-19. Det svarer til 0,9 og 1,0 pct. af befolkningen med samme uddannelsesniveau, se figur 6.

³ Worker flows and reallocation in covid-19 exposed sectors in the Danish economy, Filip Rozsypal, Economic Memo no. 3, Danmarks Nationalbank

Personer med en mellemlang uddannelsesbaggrund er også relativt hårdt ramt af tilbageslaget: Antallet af tilmeldte ledige personer er fortsat 7.000 personer højere, svarende til 1,0 pct. af den samlede befolkning med et mellemlangt uddannelsesniveau.

Personer med lange videregående uddannelser er relativt mildest ramt, og her er ledigheden i september 2.500 personer over niveau. Det svarer til 0,4 pct. af befolkningen med en lang videregående uddannelse.

svarer til 1,3 pct. af den samlede befolkning i Region Hovedstaden, se figur 7.

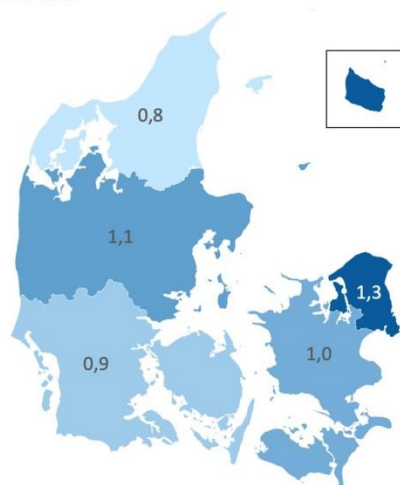
Størst tilgang af ledige fra kommunerne på Københavns vestegn

Antallet af nytilmeldte ledige fordeler sig over hele landet, men Region Hovedstaden har haft den største tilgang. Medio september var antallet af tilmeldte ledige med bopæl i Region Hovedstaden 15.000 højere i forhold til et kontrafaktisk forløb. Det

Flest nytilmeldte i hovedstaden

Figur 7

Pct., stigning i antal tilmeldte ledige i forhold til befolkningen mellem 15-65 år

Anm.: Forskel mellem faktisk antal tilmeldte og kontrafaktisk forløb siden 8. marts i forhold til antal personer i regionen. Seneste observation: 17. september 2020.

Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, Danmarks Statistik og egne beregninger.

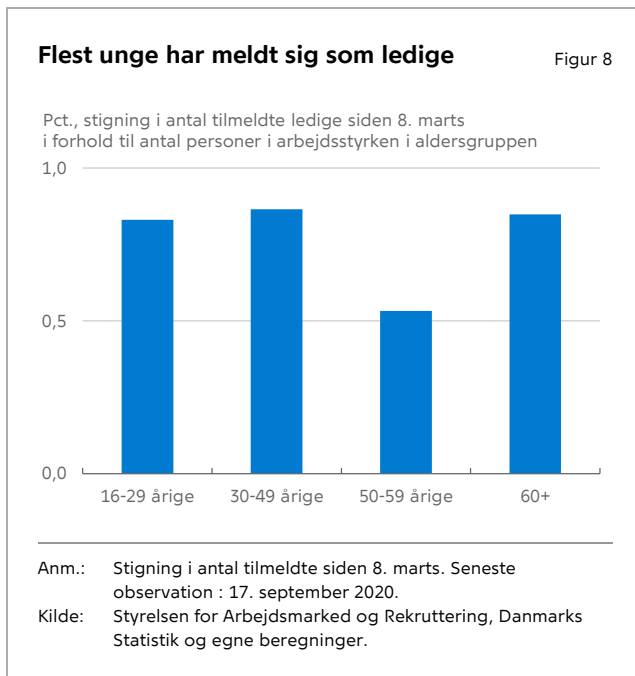
De københavnske vestegnskommuner, herunder Rødovre, Høje-Taastrup og Ishøj, er blandt landets kommuner med den største relative tilgang af ledige. Antallet af tilmeldte ledige i hver af de tre kommuner er på grund af covid-19 steget med henholdsvis 1,8, 1,7 og 1,6 pct. af befolkningens størrelse i kommunen.

Alle aldersgrupper er berørt af ledighed

Den største tilgang af tilmeldte ledige personer findes i aldersgruppen 30-49 år. Her er antal tilmeldte steget med 10.500 personer siden den 8. marts. Relativt til arbejdsstyrken er flest unge under 30 år påvirket. Antallet af tilmeldte ledige under 30 år er siden den 8. marts steget til cirka 0,8 pct. af arbejdsstyrken i aldersgruppen, se figur 8. At unge rammes relativt hårdt af et konjunkturelt tilbageslag er ikke unormalt, og under finanskrisen steg ledigheden blandt unge også betydeligt. covid-19-krisen har imidlertid ramt mange erhverv med en

relativ stor andel af unge beskæftigede, hvilket har øget ledigheden blandt unge yderligere.

Udfasning af hjælpepakker har ikke sat sig i ledigheden

Det danske arbejdsmarked er kendetegnet ved en høj grad af fleksibilitet, og det er relativt nemt og uden væsentlige omkostninger at ansætte eller afskedige medarbejdere.

Hjælpepakkerne har været designet efter at holde personer i deres oprindelige beskæftigelse for at mindske tabet af virksomhedsspecifik humankapital samt fastholde deres tilknytning til arbejdsmarkedet.

De økonomiske hjælpepakker, herunder indførelsen af lønkompensationsordningen,⁴ bidrog i løbet af foråret og sommeren til en mere jævn udvikling i den registrerede ledighed, fordi virksomheder der normalt ville være nødsaget til at afskedige medarbejdere, i stedet kunne gøre brug af ordningen.

I april var 250.000 personer omfattet af lønkompensationsordningen, hvoraf 69.000 personer

⁴ se boks 2

var ansat i handelsbranchen. Det svarer til 15 pct. af de privat beskæftigede i branchen. Relativt flere beskæftigede inden for kultur og fritid samt hoteller og restauranter var imidlertid omfattet af lønkompensation: Her var henholdsvis 50 og 40 pct. af de privat beskæftigede omfattet i april og maj, se figur 9.

Antallet af personer omfattet af lønkompensation faldt med 141.000 den 9. juni. Faldet skyldtes, at den oprindelige ordning udløb. Virksomheder, der fortsat havde behov for kompensation, kunne genansøge. Behovet var dog faldet som følge af den gradvise genåbning af dansk økonomi, hvor mere personale kom tilbage i arbejde. Det samme gør sig gældende for det bratte fald på 40.500 personer i juli.

Trepartsaftalen om lønkompensation

Boks 2

Regeringen og arbejdsmarkedets parter indgik i midten af marts forlig om lønkompensation for ansatte på det private arbejdsmarked. Virksomheder, der stod over for at skulle varsle afskedigelser af minimum 30 pct. af medarbejderstaben eller mere end 50 medarbejdere, kunne søge om delvis kompensation for lønomkostninger. Kompensationen udgjorde henholdsvis 75 og 90 pct. af lønudgiften for funktionærer og ikke-funktionærer, dog maksimalt 30.000 kr. pr. måned, der i stedet for afskedigelse blev hjemsendt med fuld løn. Der kunne aftales lønnedgang, inden medarbejderen indtrådte i ordningen. Der var afsat en udgiftsramme på 10,2 mia. kr. Aftalen ophørte den 29. august.

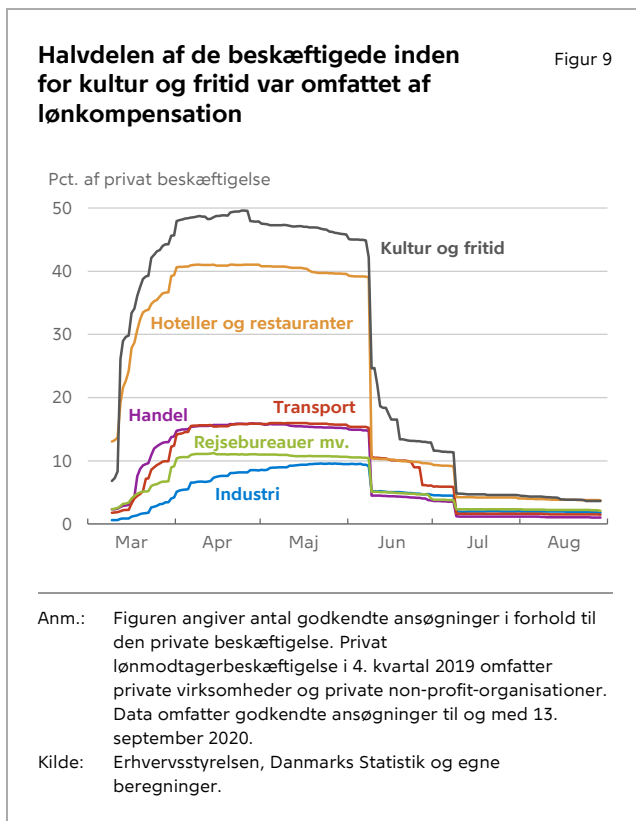
Efter den oprindelige aftales ophør vil kun virksomheder der er direkte underlagt restriktioner have mulighed for at modtage lønkompensation.

¹ Kilde: Finansministeriet.

Trods faldet i brugen af lønkompensationsordningen har udviklingen i antallet af registrerede ledige været stabil. Det tyder på, at lønmodtagere på lønkompensation i takt med den gradvise genåbning enten er vendt tilbage til deres oprindelige virksomheder eller har fundet beskæftigelse andetsteds.

Ved ordningens endelige ophør den 29. august var 25.000 personer omfattet af ordningen. I alt har

280.000 forskellige job været omfattet af lønkompensation.

Midlertidig lempelse af arbejdsfordelingsordningen erstatter lønkompensation

Som erstatning for lønkompensationsordningen er der indgået aftale mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter om en midlertidig lempelse af arbejdsfordelingsordningen i resten af 2020, se boks 3.

En arbejdsfordelingsordning giver arbejdsgiver mulighed for at nedsætte den overenskomstmæssige arbejdstid i en begrænset periode, uden at de berørte medarbejdere afskediges.

Til forskel fra lønkompensationsordningen, hvor medarbejderne ikke havde ret til at arbejde, skal medarbejdere omfattet af arbejdsfordelinger arbejde mellem 50 og 80 pct. af den aftalte arbejdstid. Det kan bidrage til en gradvis normalisering af arbejdstiden i ramte virksomheder og fremme den løbende tilpasning af antallet af ansatte.

Medarbejdere omfattet af arbejdsfordelinger får en lønnedgang. Under lønkompensationsordningen var medarbejderne sikret fuld løn i hjemsendelsesperioden, men under arbejdsfordelinger har medarbejderne kun ret til supplerende dagpenge. Lønnedgangen skaber incitament hos medarbejderen til at finde arbejde hos virksomheder, der ikke er hæmmet af vigende aktivitet. I den midlertidige aftale er den maksimale dagpengesats hævet fra 19.000 kr. til 23.000 kr. om måneden.

Trepartsaftalen om midlertidig lempelse af arbejdsfordelingsordningen

Boks 3

En arbejdsfordelingsordning giver arbejdsgiver mulighed for at nedsætte den overenskomstmæssige arbejdstid i en begrænset periode, uden at de berørte medarbejdere afskediges. Medarbejderen har ret til supplerende dagpenge i hjemsendelsesperioden. Den midlertidige ordning vil gælde indtil den 31. december, men med mulighed for at etablere arbejdsfordelinger fire måneder ind i 2021.

Medarbejderens tid med ledighed under arbejdsfordeling skal udgøre mindst 20 pct. og maksimalt 50 pct. i gennemsnit målt over fire uger i forhold til den aftalte arbejdstid. Den maksimale dagpengesats for personer i ordningen hæves fra 19.000 kr. pr. måned ved fuldtidsledighed til 23.000 kr. pr. måned ved fuldtidsledighed.

Arbejdsgiver betaler et beløb svarende til tre G-dage om måneden pr. medarbejder i ordningen. Staten dækker differencen mellem dagpengesatsen og satsen for G-dage i de tre dage.

Medarbejdere som ved tidspunktet for arbejdsfordelingen ikke er medlem af en A-kasse, vil fortsat have mulighed for at modtage supplerende dagpenge, såfremt medarbejderen melder sig ind i en A-kasse med to måneders tilbagevirkende kraft.

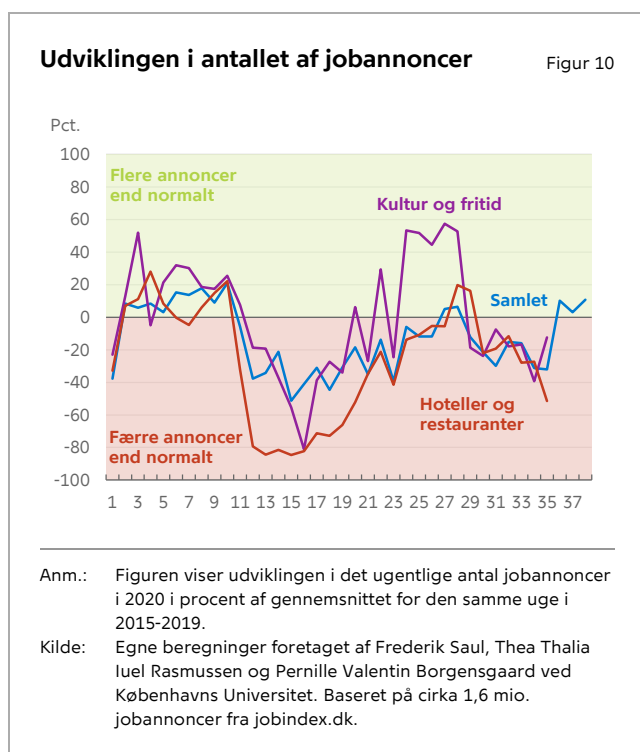
² Kilde: Beskæftigelsesministeriet.

Mulighed for hurtig genopretning på arbejdsmarkedet

Selv om arbejdsmarkedet stadig er mærket af krisen, er der tegn på, at en del af det tabte hurtigt kan indhentes. Det skyldes dels, at vi gik ind i krisen uden

betydelige ubalancer, dels implementeringen af de økonomiske hjælpepakker, se Udsigter for dansk økonomi, Danmarks Nationalbank, juni 2020.

Den økonomiske aktivitet er steget siden genåbningen, og der er tegn på, at virksomhederne igen efterspørger arbejdskraft. Antallet af nyopslåede jobannoncer på Jobindex er efter genåbningen af dansk økonomi steget mod dets historiske niveau, og i uge 38 lå antallet af jobannoncer 11 pct. over gennemsnittet for den samme uge i perioden 2015-2019, se figur 10. Under den delvise nedlukning var antallet af nye jobannoncer omtrent halveret i forhold til det historiske gennemsnit.

I bl.a. landbrugs- samt bygge- og anlægsbranchen har antallet af nyopslåede jobannoncer været påvirket i mindre grad, og siden begyndelsen af juni har antallet af nye annoncer ligget over det historiske niveau.

Andre brancher er fortsat underdrejet. Siden anden fase af genåbningen er efterspørgslen efter arbejdskraft i hotel- og restaurationsbranchen gradvist reverseret, og var i begyndelsen af august cirka 15 pct. under normalen. Ved udgangen af

august var antallet af jobannoncer imidlertid igen faldet til cirka 50 pct. af det historiske niveau. De skærpede lokale restriktioner for restauranter i perioden kan bidrage til at forklare det seneste fald i antallet af jobannoncer. Da restriktionerne nu er bredt ud til hele landet, kan det resultere i et yderligere dyk i antallet af jobannoncer. Det er dog endnu ikke muligt at vurdere den fulde effekt. I nedlukningsperioden var antallet af nye jobannoncer i hotel- og restaurationsbranchen reduceret med 80 pct.

Inden for kultur og fritid blev der fra slutningen af maj til begyndelsen af juli i gennemsnit slået 36 pct. flere jobannoncer op end historisk set. I nedlukningsperioden fra midten af marts til begyndelsen af maj var der til gengæld i gennemsnit 38 pct. færre nyopslåede job i branchen. Det observerede fald modsvares således omtrent af den øgede efterspørgsel efter genåbningen. Det kan skyldes en forskydning i branchens rekruttering af eksempelvis sommeransættelser, som formentlig er drevet af usikkerhed omkring tidspunktet for, og omfanget af, genåbningen. I de seneste uger ligger antallet af jobannoncer imidlertid omkring 20 procent under det historiske gennemsnit.

Appendiks A: Metode for beregning af beskæftigelseseffekter af restriktioner

Beregningerne er lavet på baggrund af Danmarks Statistiks input-output-tabeller. De direkte beskæftigelseseffekter afspejler det gennemsnitlige beskæftigelsesindhold i de berørte erhvervsproduktion. De direkte og indirekte effekter afspejler det gennemsnitlige beskæftigelsesindhold efter, at der er taget højde for, hvordan restriktionerne påvirker produktion og beskæftigelse i erhverv, der er underleverandører til de direkte berørte erhverv⁵.

Det forudsættes, at produktionen i følgende brancher påvirkes direkte af de restriktioner, der var gældende i begyndelsen af september. Midlertidige lokale restriktioner er ikke medregnet:

- **510000 Luftfart:** På baggrund af realtidsdata fra København Lufthavne vurderes antal passagerer på rute- og charterflyvninger reduceret med 82 pct. Rute- og charterflyvning udgør 86 pct. af den samlede værdiskabelse i branchen. Den samlede aktivitet i luftfartsbranchen skønnes derfor reduceret med 70 pct.
- **550000 Hoteller mv.:** Konferencecentre og kursusejendomme er fortsat begrænset af forsamlingsforbuddet. Det antages, at produktionen for konferencecentre og kursusejendomme er reduceret med 50 pct. på grund af fortsatte restriktioner. Hoteller antages ikke direkte påvirket af restriktioner. Det giver en samlet aktivitetsnedgang på 5 pct.
- **560000 Restauranter:** Værtshuse og diskoteker er fortsat underlagt forbud mod at holde åbent til mere end klokken 02. Diskoteker har mulighed for at åbne som barer. Det vurderes, at aktiviteten for diskoteker er reduceret med 50 pct. på grund af restriktioner, mens aktiviteten hos værtshuse og restauranter er upåvirket. Det giver en reduktion i aktiviteten på 3 pct. i den samlede restaurationsbranche.
- **900000 Teater, musik og kunst:** Teatre og spillesteder er underlagt forsamlingsforbuddet, men visse steder afholder mindre arrangementer. Det antages, at 75 pct. af aktiviteten, hvad angår produktion af teater og koncerter er lukket på grund af restriktioner. Det giver en

samlet aktivitetsnedgang på 30 pct. i branchen som helhed.

- **930011 Sport, markedsfølsom:** Forsamlingsforbuddet forhindrer bl.a. tilskuere til sportsarrangementer. Det antages, at der ikke er nogen produktion hos markedsfølsomme idrætsanlæg. Det giver en samlet produktionsnedgang på 20 pct.

⁵ Beregningerne er i overensstemmelse med direkte effekter og den simple multiplikator, som findes i Danmarks Statistiks beskæftigelsesmultiplikatorer, jf. statistikbanken BESKMUL1.

UDGIVELSER

NYT

Nyt giver et hurtigt og tilgængeligt indblik i en Analyse, et Economic Memo, et Working Paper eller en Rapport fra Nationalbanken. Nyt udkommer løbende.

ANALYSE

Nationalbankens Analyseserie har fokus på økonomiske og finansielle forhold. Nogle af analyserne udkommer med fast frekvens, fx *Udsigter for dansk økonomi* og *Finansiel stabilitet*, der begge udkommer halvårligt. Andre analyser udkommer løbende.

RAPPORT

Nationalbankens Rapportserie er tilbagevendende rapporter og beretninger om Nationalbankens virke. Det er fx *Årsrapport* og *Statens låntagning og gæld*.

ECONOMIC MEMO

Economic Memo er en mellemtning mellem en Analyse og et Working Paper og viser ofte forfatterens igangværende analysearbejde. Serien henvender sig primært til fagpersoner. Economic Memo udkommer løbende.

WORKING PAPER

Working Paper præsenterer forskningsarbejde udført af ansatte i Nationalbanken og samarbejdspartnere. Serien henvender sig primært til fagpersoner og folk med interesse for den akademiske tilgang. Working Paper udkommer løbende.

DANMARKS NATIONALBANK
LANGELINIE ALLÉ 47
2100 KØBENHAVN Ø
WWW.NATIONALBANKEN.DK

Danmarks Nationalbanks Economic Memos er tilgængelige på www.nationalbanken.dk. På hjemmesiden er det muligt at tilmelde sig en gratis nyhedsservice, der leverer en notifikation pr. e-mail ved enhver udgivelse af et Economic Memo.

Det er tilladt at kopiere fra Nationalbankens Economic Memos forudsat, at kilden udtrykkeligt anføres. Det er ikke tilladt at ændre eller forvanske indholdet.

Henvendelser kan rettes direkte til forfatterne eller til Danmarks Nationalbank, Kommunikation, Kommunikation@nationalbanken.dk.

DANMARKS
NATIONALBANK